

Základní škola Zachar, Kroměříž, příspěvková organizace

Pracovní list (X.) řešení

Předmět: Dějepis

Ročník: osmý (8. B)

Opakování vzdělávacího celku: Proměna rakouského císařství

**Revoluce 1848 byla v habsburské říši poražena.
Nový císař František Josef I. obnovil absolutistickou vládu.**

Do úřadu ministra vnitra jmenoval Alexandra Bacha.

1. Práce s textem:

*Císařským výnosem Františka Josefa I. (1851) Rakousko dostalo nový program neoabsolutistické správy. Nový systém přetvořil habsburské dědičné země v byrokratický, centralizovaný stát, rozdělený na kraje a okresy, s rozsáhlým policejním aparátem, cenzurou tisku a vojenskou diktaturou v Uhersku a Itálii.
/Bodo Harenberg: Kronika lidstva, zkráceno/*

Na jaké správní jednotky byla rozdělena po roce 1851 habsburská monarchie?

- **na kraje a okresy**

Byla v Rakousku po roce 1851 dodržována svoboda slova?

- **ne, byla tu zavedena cenzura tisku**

Vysvětli, jak rozumíš slovům:

NEOABSOLUTISTICKÝ

(znovu obnovený, zavedený absolutismus = vláda jednotlivce bez omezení)

BYROKRATICKÝ

(úřednický)

CENTRALIZOVANÝ

(řízený z jednoho centra – z Vídně)

Zkus popsat, jak vypadá vojenská diktatura:

Vojenské diktatury jsou režimy, ve kterých skupina důstojníků u moci určuje, kdo bude vést zemi a vykonává vliv na politiku.

Každý projev neloajality vůči Rakousku byl tvrdě trestán – pronásledování, zatýkání, věznění, popravy oběšením nebo zastřelením za velezradu.

2. Přečti si v učebnici text na str. 82 – 84 Proměna rakouské říše. Poté uprav následující text:

V únoru 1861 byla přijata ústava. Podle ní měla být monarchie řízena rakouskou vládou. Proti tomuto zřízení se postavili Maďaři, chtěli větší samostatnost.

Totéž chtěli také Češi, jejichž vůdcem byl František Palacký. Ten si přál rovnoprávné postavení národů rakouské monarchie.

Rakouská vláda ale jednala jen s Maďary.

Nakonec bylo dohodnuto tzv. rakousko-uherské vyrovnání.

Monarchie byla rozdělena podle říčky Litavy na Předlitavsko, což bylo Rakousko, a Zalitavsko, tedy Uhry.

Toto uspořádání, které trvalo od roku 1867 do roku 1918, se nazývá dualismus.

3. Jmenuj významnou osobnost, která silně pocítila projevy absolutistické vlády a Bachova absolutismu:

V Rakousku mě pronásledovala policie pro mé vlastenecké vystupování. Tři a půl roku jsem musel žít ve vyhnanství v tyrolském Brixenu.

Jsem: Karel Havlíček Borovský

- 1. politik, novinář, spisovatel**
- 2. účastnil se ústavodárného sněmu v Kroměříži v roce 1848**
- 3. zakladatel a redaktor Národních novin**
- 4. autor satir: Král Lávra, Křest sv. Vladimíra ...**
- 5. tvůrce epigramu – např.**

Nechod', Vašku, s pány na led:
mnohý příklad máme,
že pán sklouzne, a sedlák si
za něj nohu zláme.

Vypracovala: Jana Bačková